

Sygn. akt IV CSK 347/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa S. W.

przeciwko H. W., D. Z. i R. Z.

o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym

w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 3 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej H. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt IV Ca 63/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanej H. W. na rzecz powoda kwotę 1800 zł
(jeden tysiąc osiemset złotych), tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił apelację pozwanej H. W. od wyroku Sądu pierwszej instancji uwzględniającego powództwo S. W. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez wpisanie w dziale II określonej księgi wieczystej, w ramach dotychczasowego udziału do 2/3 części nieruchomości ujawnionego na rzecz H. W., S. W. do 1/6 części i H. W. do 1/2 części.

Sądy obu instancji uznały, że pozwana nie udowodniła, iż nabyty w czasie trwania wspólności ustawowej z powodem udział we współwłasności powyższej nieruchomości sfinansowany został z jej majątku odrębnego: z darowizny pieniędzy od jej matki. Stwierdziły między innymi, że fakt nabycia określonej rzeczy ze środków majątku odrębnego musi wynikać z całokształtu okoliczności istotnych prawnie z punktu widzenia przepisów k.r.o. obowiązujących w tym przedmiocie, a nie tylko z oświadczenia współmałżonka, które jest jedynie oświadczeniem wiedzy i jako takie, nawet jeżeli zostało zawarte w akcie notarialnym, nie uzyskuje mocy dowodowej należnej dokumentowi urzędowemu. Z tego względu nie uznały za przesądzające oświadczenia złożonego przez powoda, poświadczonego przez Konsula Generalnego RP w USA, iż przedmiotowa nieruchomość stanowi majątek odrębny pozwanej, stwierdzając, że nie ma ono mocy dowodowej przyznanej dokumentowi urzędowemu ani urzędowo poświadczonemu, zaś pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że pozwana nabyła udział w nieruchomości za środki подарowane przez matkę.

W skardze kasacyjnej pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. formułując zagadnienie prawne jako pytanie: „jaki charakter prawny ma oświadczenie powoda poświadczone przez Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Stanach Zjednoczonych, w którym powód potwierdził, że przedmiotowa nieruchomość stanowi odrębną (osobistą) własność pozwanej H.W., które stanowiło podstawę wpisu do księgi wieczystej, w świetle prawa obowiązującego w czasie jego złożenia, w szczególności na podstawie przepisów art. 5 oraz art. 19 ust.1 ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisu art. 2 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. prawo o notariacie,

a także nie rozpoznanego przez sąd I i II instancji przepisu art. 12 ustawy z dnia 12 listopada 1965 r. prawo prywatne międzynarodowe”. Wskazała też, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia również potrzeba wykładni przepisów prawa, która budzi wątpliwości oraz rozbieżności w praktyce sądowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle jednolitego stanowiska Sądu Najwyższego, skarżący, który powołuje się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., powinien wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawa. Wymaga to, w pierwszym przypadku, przedstawienia zagadnienia prawnego przez jego odpowiednie sformułowanie jako ogólnego, abstrakcyjnego pytania prawnego, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało oraz przedstawienia w pogłębionym wywodzie prawnym kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych jakie zagadnienie to wywołuje, jak również wykazania, że mają one poważny i uniwersalny charakter, a mimo to nie zostały jeszcze rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, co jest konieczne nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.).

W drugim zaś przypadku skarżący powinien wskazać przepis prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, opisać je i określić ich zakres oraz sposób rozwiązania, wykazać, że mają poważny charakter a mimo to nie doczekały się wypowiedzi Sądu Najwyższego, koniecznej nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz również do rozstrzygnięcia w przyszłości podobnych spraw lub przedstawić rozbieżne orzeczenia sądów zapadłe w wyniku dokonania różnej wykładni określonego przepisu (porównaj między innymi postanowienia z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07 i z dnia 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.).

Skarżąca nie wykazała powyższych okoliczności.

Wskazane przez nią zagadnienie nie jest abstrakcyjnym zagadnieniem prawnym w przedstawionym wyżej rozumieniu lecz pytaniem, jaką moc dowodową należy nadać określönemu oświadczeniu powoda. Uzasadnienie zaś tego

zagadnienia sprowadza się do kwestionowania oceny prawnej dokonanej przez Sąd drugiej instancji, zacytowania określonych przepisów prawa i stwierdzenia, iż Sąd ich nie analizował oraz przytoczenia dwóch orzeczeń Sądu Najwyższego i jednego wyroku WSA w Lublinie. Brak w uzasadnieniu nie tylko wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych jakie zagadnienie lub wykładnia wywołują i ich pogłębionej analizy prawnej lecz przede wszystkim brak odniesienia się do stanowiska Sądu Najwyższego zajętego już w kwestiach wskazanych przez skarżącą w uzasadnieniu powołanej przez Sądy obu instancji uchwały z dnia 5 maja 1993 r. III CZP 52/93 (OSNC 1993/12/218) oraz w postanowieniu z dnia 17 października 2003 r., z których jednoznacznie wynika, że zawarte w akcie notarialny oświadczenie, iż dana nieruchomość stanowi majątek odrębny jednego z małżonków, nie jest oświadczeniem woli lecz oświadczeniem wiedzy, zaś akt notarialny zaświadcza o dokonaniu czynności prawnej (oświadczenia woli) i tylko w tej kwestii korzysta z domniemania prawdziwości, że dokument zawiera tylko to co obejmowały oświadczenia stron lub strony i że jest to całość tych oświadczeń. Natomiast złożone w akcie notarialnym oświadczenia wiedzy nie korzystają z domniemania prawdziwości, poza tym, że zostały złożone. A zatem oświadczenie jednego z małżonków o przynależności określonego składnika majątku do majątku odrębnego, zawarte w akcie notarialnym, nie korzysta z mocy dowodowej należnej dokumentowi urzędowemu ani urzędowo poświadczonemu.

Skarżąca nie przedstawiła żadnych argumentów, które mogłyby podważyć to stanowisko jak również nie wyjaśniła czy uważa, że nie odnosi się ono do oświadczenia zawartego w dokumencie poświadczonym przez konsula Rzeczypospolitej Polskie, a jeżeli tak to dlaczego.

Nie przedstawiła też żadnych argumentów przemawiających za koniecznością dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów wskazanych w pytaniu ani rozbieżnych orzeczeń sądowych. Podając sygnatury i daty orzeczeń i sugerując, że są one rozbieżne w wyniku dokonania różnej wykładni przepisów, nie wskazała na tle jakiego stanu faktycznego i jakich przepisów zapadły ani jaki jest zakres i przyczyna ewentualnych rozbieżności.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.